

BUKS – Tidsskrift for Børne- og Ungdomskultur

Nr. 69 2024 • Årgang 40 • ISSN online 2446-0648 • www.buks.dk

Klaus Thestrup

Legemester – en digtsuite om at lege sammen med børn

Prolog

*Om lidt ved jeg ikke, hvad der skal ske
Men noget sker alligevel og jeg er med
Derfor kunne jeg lege med andre børn*

*Fortællingen glødede ind i mig fra TV
Der stod figurerne og kæmpede med livet
De turde ingenting, men det turde jeg*

*I dag tager jeg min blå overfrakke på
Og bliver til hvem som helst på kloden
Ingen aner hvad min rolle vil gøre*

*Sådan så det ud på stuegulvet
Da jeg lå der og holdt mine figurer
Mens de vadede i land uden svar*

*Sådan ser det også ud på mit universitet
Mine studerende står og vakler
Skal vi gøre det samme i børnehaven?*

*Mit svar er ja, børn opdager verden
Vær der, mens det sker, sammen med dem
Giv dem mulighed for at forme den*

Letheden flyder

*Jeg kan gå lige den vej, jeg lige vil
Igennem mørke slugter på stylder
Eller over hede ørkener baglæns*

*Jeg er mig selv og leger fantasileg
Med en håndbevægelse er jeg ridder
Med et blink er jeg djævelen selv*

*Jeg ejer en tynd, elegant overfrakke
Som kan tale alle sprog hele dagen
Et ryk i kraven og jeg står i Frankrig*

*Jeg kravler i vådt sand i baghaven
Mine hænder former himlen selv
Mød mig i tusind flyvende byer*

Mekanikken stråler

*Det er der selvfølgelig ikke og det er der, når det skal
Det ved enhver, der går i gang med at flytte tanker
Vi er krop i en sandkasse en kedelig mandag morgen
Og vi er rejsende i et nyt uendeligt ukendt univers
Dem, der ikke ved det endnu, lærer det ved at kravle
De står i kanten og springer med op på stjernekraften
Nogen er voksne og nogen er unge og nogen er små
Ingen er udenfor og alle kan dø storslået under månen
Her brænder alt på og her trækker vi vejret helt ned*

Tiden er min

*Der er gult sand i alle mine lommer
og sort mudder på begge mine knæ
Den her leg kræver alt på et blodigt fad*

*Junglen er tæt langs cykelstien
Havet skyller ind over sandkassen
Gader strækker sig ud mellem klodser*

*Jeg er Kid Colt med min revolver klar
Jeg er Frodo i mødet med sidste side
Jeg er Buster Keaton i kamp med alt*

*Vi kan tage alle steder hen, så det gør vi
Modelfly letter skramlende ved daggry
Kanten af gulvtæppet er det nye land*

*Der er koldt heroppe på Nordpolen
Mine figurer af plastik må bare ikke dø
Men det gør de selvfølgelig alligevel*

*Det er mig, der leder ekspeditionen
Alt er på spil, når vi nærmer os fjenden
Ingen aner om nogen kommer tilbage*

*Mit indre kort er fuldstændig ulæseligt
Kompasset ruster, når jeg kigger på det
Det er søndag og jeg farer frydefuldt vild*

Startpunkt uden kontrol

*Enhver bevægelse er forfra en gang til
Hænder, der sitrer, hænder, der skaber
Noget æltes, skubbes, drejes, gentages*

*Bagved os kender vi hvert et åndedrag
Foran hende og mig og alle er der ingenting
Hvor skal vi hen og hvad gør vi mon der?*

*Vi er hvidt ler sammen med vores legemester
Ingen kontrol er ønsket, hvorfor dog gøre det?
Om lidt sætter vi alligevel de første streger*

*Se, nu går hun, nu kigger hun, nu ler hun
Et skridt frem og alt forandrer sig til jord og græs
Et skridt mere og byer rejser sig i morgensol*

Blød labyrint

*Hvordan skal jeg forklare det, jeg synes det er så nemt
Jeg lader legen lege mig, vi skal ikke et bestemt sted hen
Vi skal derhen, hvor det brænder på og giver mening*

*Men jeg leger også legen, bevægelse for bevægelse
Det gælder om at beslutte sig i sekundet, noget sker
Jeg løber i en labyrint, jeg bygger, mens jeg løber*

*Jeg ser dig handle og tale, du ser mig handle og tale
Jeg ser dig se mig, du ser mig se dig, vi ser hinanden
Du løfter dukken, jeg drejer min, du siger kom ind*

*Det er kun, hvis jeg vil legen, at andre vil den med mig
Jeg skal lytte til hvad der sker og følge med uden tøven
Men jeg skal også satse noget selv, ellers er det ud*

Nattens erklæring

*Jeg var Aragorn selv med åbent sværd
Jeg var Erwin Rommel langt bag fjendens linjer
Jeg var James Stewart alene med sin riffel*

*Om et øjeblik kommer orkerne krybende
Ind fra venstre, mellem buskene, under bjergene
Mens de savler og dør uden at kunne dø*

*Om et øjeblik står kampvognene stille
Uden benzin, fanget i sandstormen, uden nok ammunition
En fantastisk plan må udtænkes netop her*

*Om et øjeblik er de onde cowboys klar med deres plan
De har gemt sig i den forladte mine eller bag klipperne
Det gælder om at snige sig ind på dem i mørket*

*Jeg undviger til venstre over de skarpe klipper
Jeg dør i en brændende tank, mens jeg skriger
Jeg kravler under hestene og slipper dem fri*

Våd fortæller

*Jeg laver udkast, kan man sige det?
Hvert skridt er en rejse uden mål
Skitser i fuld farve, billeder i hele øjet*

*Jeg skraber stumper af fortælling sammen
Og former en ny med mine bevægelser
Drager, helte og skurke løber foran mig*

*Jeg støber figurer ud af glødende tin
Og der står de stive, klar til at gå frem
Klar til endnu en ekspedition i ukendt land*

*Jeg forlader mig selv, når munden åbnes
Hver eneste figur i min verden fortæller selv
Jeg hører skrig og kamp fylde overalt*

*Jeg står, hvor kortet ikke er begyndt
Midt i det tomme rum står retninger i kø
Jeg deltager i udkast, kan man sige det?*

Warhammer Freestyle

*Vi købte aldrig en eneste elendig uoverskuelig regelbog
De små figurer hvæsedede op til os, de råbte og skreg om tomhed
Vi flyttede dem rundt med fingrene og bestemte over dem
De blev til plastik, som kunne skæres og males og forandres
De blev til vores og vores ideer om glødende godt og ondt*

*Vi snusede i store butikker med sværd og landskaber og pensler
Vi tilhørte aldrig nogen, hverken pædagoger eller forældre
Hvor der var en regel, hakkede vi den i stykker og lavede vores egen
Tusind beregninger og terningekast for at få legen til at virke
Det gjaldt om at fylde tiden, så den ikke kunne være anderledes*

Hvad der er vigtigt

*Min udkigspost var inde fra legen
Jeg lærte noget om en del af livet
Som de fleste voksne har glemt*

*Jeg kravlede ned i et ukendt dyb
Indgangen lå inde på legepladsen
I børneværelset eller i skoven*

*Hernede gjaldt det om at byde ind
Finde på og være med på samme tid
Konstruere en regel og vride den*

*Enhver figur kan blive til noget andet
En klods kan blive til en farlig borg
Pippi kan møde Barbie og danse*

*En leg kan flyttes ind og ud af en skærm
Fortællingen eksisterer kun som handling
Den kan tegnes eller hoppes eller filmes*

*Alt det lærte jeg, fordi jeg ville lege
Jeg lod ikke som om, at det var vigtigt
Også jeg gik på tær i glødende ørkener*

Kultur på gulvet

*En person i hvidt, i smoking? Færdigbygget?
Nej, sænket ned i tyk masse, uden farve
Blød gips? Maling? Vådt ler? Vingummi?*

*Langt herinde i ingenting, et verdensrum?
Ja, planeter rulles ud og stjerner tændes
Dyr i rødt? Mennesker i en børnehave? Tid?*

*Grave med kolde fingre? Bygge? Sætte sammen?
Netop, det gælder om at rette hænderne frem
Var der ingenting før? Tomhed? Hvor kom vi fra?*

*Kan nogen mærke et hjerte? Gløden af liv? Rytme?
Selvfølgelig, det er hvad det hele drejer sig om
Hvad skal vi fortælle? Skal vi trylle? Forandre alt?*

Forandringens helt

*Det var os, der bestemte sammen indefra
Fordi jeg ikke ville bestemme alt alene
Jeg blev i det stille forandringens helt*

*Hvem siger, at jeg selvfølgelig vidste det hele?
Fortæl mig en sandhed, der holder for alle
Udover at vi trækker vejret igennem leg*

*Børnene kunne mærke, at jeg mente det
Hver eneste fortælling ramte alle mine spørgsmål
Her var jeg tilstede sammen med dem*

*Vi kan gentage legen i en fortsat uendelig fryd
Og i næste sekund ændre alt på samme sted
Retning er noget, jeg er med til at rette til*

*Selvfølgelig bliver vi til mennesker, når vi leger
Men jeg kan vælge, at vi bliver det sammen
Hvem har ret til at stille vores spørgsmål?*

Handlekraft

*Skærmen er noget, vi bestemmer over
Enhver fortælling, der kommer ud af den
Kan vi ændre til vores fortælling*

*For vi er krop, leg og fællesskab
På gulvet i børnehaven og i SFO'en
Tabletten et stykke værktøj til leg*

*Børnene møder ikke verden alene
Rummet er fyldt med nysgerrige voksne
De lytter til hvad børnene oplever*

*Vi tager billeder og redigerer dem
Printer dem ud og hænger dem op
Klipper i dem og tegner på dem*

*Vi bestemmer, hvem der skal se hvad
Det her er til far og mor på Aula
Det her skal hænge i døren*

*Det her skal ses på eTwinning
Sendes til den der børnehave i Italien
Eller der, hvor de sover, mens vi er vågne*

*Ethvert billede udefra kan kasseres
Eller blive til en leg med dukker
Og nye billeder, børnene selv tager*

*Vi kan sige til billedprogrammet
Hvad vi vil have det skal vise
Og le af det, som kommer ud*

*Ingen lades alene med verden
Vi taler med dem, vi vil lege med
Resten er vi lige glade med*

*Sådan er det med legekøddagogik
Kom med enhver digital teknologi
Hvis den kan bruges til vores leg*

Epilog

*Farvel til mere end 1000 børn
Sandkasser på højkant i det ydre rum
Fortællinger, der fandt sted*

*Farvel til øjeblikke på gulvet
Hvor små mennesker var store
Børn, der uforfærdet greb verden*

*Farvel til ukendte strande
Hvor vi fik våde fødder på vejen ind
Rejsende i vores egen leg*

*Farvel til fødder på kloden
Og næsen ned i junglen af billeder
Vi tog dem, vi havde brug for*

*Farvel til legemesteren
Måske han bliver husket for at ville
Være der, hvor legen blev til*